

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Декоративне мистецтво

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 «Освіта» / «Педагогіка»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Декоративне мистецтво
Викладач (-і)	Кандидат педагогічних наук, доцент Борин Галина Василівна
Контактний телефон викладача	0673437860
Е-mail викладача	boryngv@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	Очні консультації за розкладом
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Декоративне мистецтво» – вивчається студентами спеціальності 012 «Дошкільна освіта» на третьому курсі педагогічного факультету. Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до практичної посиленої декоративно-мистецької діяльності дітей у дошкільному закладі освіти потребує набуття студентами художньо-графічної та проектно-художньої культури шляхом розробки навчальних дизайн-проектів під час втілення творчого задуму. Означене передбачає ознайомлення майбутніх педагогів з технологічними прийомами обробки різних матеріалів; здатності орієнтуватися в кожному з видів декоративного мистецтва (кераміка, ткацтво, вишивка, розпис тощо). Програмою дисципліни передбачено низку форм роботи зі студентами: лекції, семінарські та практичні заняття і різноманітні творчі завдання для практичної та самостійної роботи. Семінарські та практичні заняття є логічним продовженням лекцій. Їхня мета: поглиблення, розширення, деталізування знань, якими студенти опанували під час лекцій; перевірка якості їх засвоєння, володіння здобувачами освіти практичними вміннями та навичками безпосередньої роботи з дітьми.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Підготувати майбутніх вихователів ЗДО до створення предметів декоративного мистецтва і дизайну та оволодіння методикою навчання і виховання цьому дітей дошкільного віку. Основними завданнями є: розвиток особистісної цілісної духовності та формування естетичної культури майбутніх вихователів ЗДО; розвиток естетичного і емоційного ставлення до творів декоративного мистецтва та дизайну, вміння розуміти та цінувати народну художню творчість; виховання активного ставлення до естетичних явищ дійсності та мистецтва; цілеспрямоване і систематизоване формування практичних навичок художньо-творчої діяльності; розуміння зв'язків художньо-образних завдань твору з ідеєю та змістом; актуалізація творчого потенціалу та розвиток творчої самореалізації в різних видах декоративного мистецтва та дизайну. Ознайомлення майбутніх педагогів з технологічними прийомами обробки різних матеріалів; здатності орієнтуватися в кожному з видів декоративного мистецтва (кераміка, ткацтво, вишивка, розпис тощо); формування умінь виконувати варіанти орнаментів (стрічкові, сітчасті, композиційно-замкнені, геометричні, рослинні, зооморфні); декоративні композиції для оформлення предметів побуту; декоративні витинанки різних видів та оволодіння уміннями раціонально поєднувати теоретичну підготовку із спроможністю розв'язувати практичні завдання курсу.</p>	
4. Компетентності	
<p>Здобувач освіти оволодіває такими компетентностями:</p> <p>КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p>	

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.
 КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
 КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).
 КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).
 КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.
 КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.
 КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
 КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

5. Результати навчання

У процесі вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти такими компетентностями:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 90 год

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	22
семінарські заняття / практичні / лабораторні	24
самостійна робота	44

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
Сьомий	Дошкільна освіта	Четвертий	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма	Література	Завдання, год	Вага	Термін
------------	-------	------------	---------------	------	--------

	заняття			оцінки	виконання
Тема 1. Методи і прийоми ознайомлення з декоративно-прикладним мистецтвом дітей дошкільного віку	Лекція (4 години), практичне заняття (2 години)	1, 7, 11, 14, 28, 30, 33	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 2-3. Декоративна діяльність дошкільнят як засіб і середовище особистісного розвитку	Лекція (4 години), практичне заняття (4 години)	1, 3, 21, 23, 27, 34, 37	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних та творчих завдань (4 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Українські народні розписи	Лекція (4 години), практичне заняття (2 години)	4, 5, 13, 14, 27	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних та творчих завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 5-6. Декоративне малювання, ліплення та аплікація у роботі з дітьми дошкільного віку	Лекція (4 години), практичне заняття (4 години)	1, 7, 11, 14, 16, 28, 35, 37	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних та творчих завдань (4 години)	Максимальна оцінка - 10	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Художньо-естетичне виховання дітей дошкільного віку засобами декоративного мистецтва	Лекція (4 години), практичне заняття (2 години)	5, 15, 18, 19, 30	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних та творчих завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Методика ознайомлення дітей дошкільного віку з ткацтвом	Лекція (2 години), практичне заняття (4 години)	1, 6, 7, 10, 14, 34	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних та творчих завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 9. Методика ознайомлення дітей дошкільного віку з витинанням	практичне заняття (2 години)	7, 9, 12, 15, 20, 35, 36	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних та творчих завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання		Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів			

курсу	(оцінки за практичні заняття - 50 балів, контрольну роботу - 15 балів, самостійну роботу - 20 балів, тести - 15 балів).
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота, що складається з двох теоретичних та двох практичних завдань, тести.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

8. Політика курсу

Політика передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних творчих завдань; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні незадовільні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

9. Рекомендована література

1. Антонович, Є. А. Декоративно-прикладне мистецтво : навч. посібник / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Є. Станкевич. Львів : Світ, 1993. 272 с.
2. Борщ Р.М., Самойлик Д.В. Програма художньо – естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості». Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
3. Варава, Л. В. Сучасна енциклопедія декоративно-прикладного мистецтва. Донецьк : БАО, 2007. 304 с.
4. Веремійчик І. М. Творчість на кінчиках пальців: навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мальва ОСО, 2004. 108 с.
5. Вишивка стрічками. / уклад. В.Ю. Гаврилова. Харків, 2011. 128 с.
6. Гнатюк, М. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво: навч.-метод.посібник. ч. 1 . Ів.-Франківськ : ЯРИНА, 2016. 196 с.
7. Гурткова робота з аплікації та ори гамі / Н. Копалова. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 80 с.
8. Декупаж для початківців і не тільки / Третьякова М. М. Донецьк: видавництво «СКІФ». 64 с.
9. Дитина в дошкільні роки. Комплексна додаткова освітня програма / [наук. керівник Крутії К.]. К. : ЛПІС, 2011.
10. Дитина. Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / [наук. кер. Проскура О., Кочина Л., Кузьменко В.,Кудикіна Н.]. К. : Київський університет імені Б. Грінченка, 2012. 492 с.
11. Калуська, Л. В. Народні ремесла у дитячому садку: метод. посіб. для вихователів дошкільних закладів. Харків : Ранок-НТ, 2005. 64 с.
12. Калуська Л. В. Ремесла українського народу: Методичний посібник для вихователів дошкільних закладів. Харків: Видавництво «Ранок-НТ », 2007.
13. Киреченко Н., Науменко Т. Виховує мистецтво Дошкільне виховання. 2016. №5. С. 6 – 7.
14. Ковальов О. Декоративно-прикладне мистецтво в школі. 1-7 клас: навч. Посібник. Суми : Університетська книга, 2006. – 144 с. – 45,0074.268.51 К 56
15. Комарова Т. С. Образотворча діяльність в дитячому садку. Х.; Ранок, 2007. 176 с.
16. Котелянець Н.В. Скарбничка паперових чудес (творча майстерня дитини). К., 2015. 64 с.
17. Котляр, В. П. Основи образотворчого мистецтва.Методика художнього виховання дітей: навч. посібник. К. : Кондор, 2006. 200 с.
18. Куцакова, Л. В. Конструирование и ручной труд в детском саду: пособие для воспитателя детского сада. М. : Изд-во Просвещение, 2009. 158 с.
19. Крутії К. Л. Освітній простір дошкільного навчального закладу. Монографія: У 2-х ч.- Частина перша. Концепції, проектування, технології створення. Запоріжжя: ТОВ «ЛПІС»

ЛТД, 2009. 320 с.

20. Лисенко Н.В. Етнопедagogіка дитинства: навчально-методичний посібник. К., 2011. 720 с.
21. Луцан, Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну: навч. посібник. К.: ВД"Слово", 2010. 172 с.
22. Плазовська, Л. В. Декоративне мистецтво в практиці вчителя образотворчих дисциплін: навч. посібник. К.: Кондор-Видавництво, 2013. 258 с.
23. Поліщук О. Символіка українського декоративного розпису. Умань, 2017, 307 с.
24. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» / [Андрієтті О., Голубович О., Дяченко Т., Ільченко Т. та ін.]. Т.: Мандрівець, 2012. 104 с.
25. Українське дошкілля. Програма розвитку дитини дошкільного віку / [Білан О., Возна Л., Максименко О. та ін.]. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 264 с.
26. Чегусова З.В. Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття. 200 імен: Альбом-каталог / З.В. Чегусова. К.: Зат «Атлант ЮЕмСІ», 2012. 511 с.
27. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Старший вік. Х.: «Ранок», 2016. 176 с.
28. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Молодший та середній вік. Х.: «Ранок», 2016. 176 с.
29. Швайка Л.А. Педагогічний моніторинг у ДНЗ. Х.: «Основа», 2017. 192 с.
30. Шустик Г. Творчість без обмежень. Дошкільне виховання. 2012. №12. С. 16–17.
31. Фоменко Є. В. Формування національної свідомості. Х.: «Основа». 2009. 121 с.
32. Я у світі. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку. Київ, 2008.

Викладач

Борин Г.В.